

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XVII. Indultum à Jure beneficium non est alicui auferendum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

cum habere debeat calamum unum & unam linguam, atque esse immobilis instar lapidis angularis ac Poli in caelo, Baldus *Lib. 1. Consil. 326.* & Gaill, *Pract. Lib. 2. observat. 55. n. 3.* Rationem Canonicus reddit; quod Princeps ex suo consensu non minus obligetur quam privatus; propter Aequitatem & rationem naturalem, distantem ea, quae semel placuerunt, servanda, *l. 1. pr. ff. de Pactis*: Principem autem Aequitati & rationi naturali esse subiectum, nemo est, qui in dubium vocet.

3. Neque privilegia etiam Realia ultra concedentis vitam non porrigi, persuader; quod, cum resolutio jure dantis jus quoque accipientis resolvatur, *arg. e. Nuper 6. de Donat. inter vir. & uxor. & l. Vedigali 31. ff. de Pignoribus*, sicut caetera, sic etiam, privilegia & beneficia quaevis à Principe accepta expirare, aut saltem à successore ad libitum revocabilia esse, sit necesse; cum istius potestas lege constringi non potuerit ab antecessore, tanquam pari: qui in parem imperium non habet, *e. Innotuit 20. de Elect. & l. Nam magistratus 4. ff. de recept. arbitr.* quia, licet morte Principis ejus potestas resolvatur & ad successorem transeat quoad futura, non tamen ad hunc transit quoad ea, quae ab antecessore meritorum aliòve simili intuitu alicujus personae vel dignitati cum dominio vel juris translatione sunt concessa; talia enim, neque dum viveret, ab antecessore, neque isto defuncto, à successore sine justa & gravi causa auferri, saltem honestè ac licitè posse, ex communi aliorum sententia defendunt Suarez *Lib. 8. de LL. cap. 37. n. 7.* Sanchez *Lib. 8. de Matrim. disp. 33. n. 2.* & Molina *de Primogen. Lib. 4. cap. 3. n. 21.* quod aliàs absque justa causa rebus ac juribus suis quis privari à Principe pro libitu posset, contra deducta *Lib. 1. tit. 2. à n. 53.*

4. Justa autem causa privilegii sub-

dito indultum revocandi Imprimis sunt quaecunque ad revocandam ob ingratitude inter vivos donationem sufficiunt, & *l. fin. C. de Revoc. an. donat. & c. fin. de Donat.* referuntur. Deinde privilegii abusus; cum privilegium mereatur amittere, qui concessa sibi abutitur facultate, ut communi usu trita & supra *Tit. 33. à n. 55.* explicata Regula habet. Demum, si rerum statu & circumstantiis cum tempore mutatis cesset concessionis causa finalis aut privilegium esse incipiat publicè damnosum, vel praedjudiciosum Principis dignitati, ut idem revocari publicè interfit, *cir. Suarez cap. 37. n. 5.* & Palao *Tract. 3. disp. 4. p. 21. §. 1. n. 4.*

REGULA XVII.

Indultum à Jure Beneficium non est alicui auferendum.

SUMMARIUM.

1. *Juris beneficium à lege vel canone est.*
2. *Regula de eo sensus & ratio.*
3. *Beneficium Juris aliquando auferit Princeps,*
4. *Vel statuto aut consuetudine tollitur.*

Affinis praecedenti, diversa tamen ab ea haec Regula est; cum, licet de privilegio aliòve Principis beneficio utraque: illa tamen de eo per specialem, ista per generalem Constitutionem sive legem aut canonem indultò procedat.

Sensus istius est, *A Jure, sive lege vel canone, alicui competens beneficium, sive aliquid agendi vel omittendi facultas, ei auferri vel, quò minus eò utatur, impediri non debet: prout etiam desumitur ex c. fin. de Secund. Nupt. & c. Commissa 35. de Elect.*

de Elect. in 6. quorum textuum priori femina post viri obitum ad secunda vota transeundi ab Apostolo stabilita facultas ei adimi: posteriori promoti ad Ecclesiam Parochialem & Sacerdotiò nondum initiato, annus ad eum Ordinem recipiendum à Jure indultus abbreviari & Ecclesia ante ejus lapsum illi auferri prohibetur. Simili modò in integrum restitutionis petendæ remedium Minori & Ecclesiæ lætis, reo dilatorias & peremptorias exceptiones opponendi, per sententiam gravato appellandi facultas à Jure indulta, à judice pro libitu auferri nequeunt vel coarctari.

Ratio Regulæ est partim; quòd, cum, hujusmodi facultates beneficia sint Juris communis, quòd naturâ suâ stabile perpetuumque est, cuius & stabiliter debeant prodesse: partim verò; quòd, cum judex Juris, non conditor, sed minister duntaxat & executor sit, *can. In istis 3. dist. 4.* ab ejus præscripto pro libitu recedendi careat facultate, *arg. c. 1. de Sent. & re jud. l. fin. C. Si contra jus & util. & l. Nemo 3. C. de Sent. & interlocut.*

3. Notabile tamen hæc in re inter judices est discrimen; cum, si judex supremus seu Princeps sit, humanò à se & antecessoribus suis conditò Jure indulta privilegia aliàque beneficia non solum in particulari aliquo casu per viam dispensationis minuere, eis dorogandò: sed revocare, vel lege contraria ex justa publicæ necessitatis vel utilitatis causa licitè, & nullâ ejusmodi causâ poscente vel suadente, saltem validè abrogare valeat; quòd humanæ leges ab ejus pendeant voluntate, *l. Princeps 3. l. ff. de LL. & Novell. 105. cap. 2.* sub cuius finem leges à Deo ipsi subjectæ asseruntur. Si verò judex inferior sit, secundùm Jus & istò indulta privilegia pronuntiandi necessitate constringatur, *pr. Iustit. de Offic. jud. præterquam*

in casibus, quibus à præscripto aliquo Juris recessus ipsi ab ipso Jure est permittus: sicut Jure indultum appellationis privilegium per veram contumaciam abstantibus, *l. 1. C. Quorum appellat. non recip. per tres conformes sententias condemnatis, c. Sua 65. de Appell. & l. Unica C. No liceat in una &c. & quibusdam aliis Jure est denegatum.*

Quæ Regulæ opponuntur, levia ferèque talia sunt beneficia Juris, quæ certis casibus à Jure adimuntur: sicut usus fructus in bonis adventitiis filii familias patri concessus, *l. Cum oportet 6. C. de Bonis, qua liber. in bonis eâ conditione, ne usum fructum in ipsis pater haberet, relictis denegatur. Aurb. Excipitur C. eadem Rubr. & casu, quò mulier judici, inspectionem & custodiam jubenti, non obtemperat, nondum nata proles in paternorum bonorum possessionem non mittitur: quantumvis aliàs ventri & proli nondum natæ ejusmodi missionis beneficium, & ab intestato venientium exclusio Jure sint indulta, *l. 1. ff. de Ventre in possess. mit.**

Sicut Juris beneficia generaliter indulta certis casibus denegari ab ipso Jure, sicutiam contrariâ consuetudine, *c. fin. de Consuetud. & si Jure Civili prodita sint, statuto quoque municipali vel provinciali tolli possunt, ex generali doctrina tradita Lib. 1. tit. 2. à n. 33.*

REGVLA XVIII.

*Non firmatur tractu temporis,
quod de Jure ab initio non subsistit.*

SUMMARIUM.

1. Sensus & ratio Regule:
2. Quæ in ultimis voluntatibus & contractibus,

3. In